

آیا رئیس جمهور مصر

فامل گمونیزم در خاورمیانه است؟

بررسی اوضاع کنونی خاورمیانه و ارزیابی وقایع و حوادث مربوطه نشان میدهد که دیپلماسی اتحاد جماهیر شوروی بطرز سختگی ناپذیری در راه تحکیم مبانی ایدئولوژیک مارکسیسم-لینینیسم و بسط نفوذ توسعه طلبانه خود در این منطقه حساس جهان میکوشد . تردید نیست که نقش طبقات مختلف مردم و همچنین رهبران سیاسی کشورهای خاورمیانه در تأیید یا عدم تأیید این سیاست بسیار موثر بوده و دارای اهمیت خاصی است .

دولت و حزب کمونیست اتحاد جماهیر شوروی که خواستار وحدت جنبش بین‌المللی کمونیستی در کادر حفظ منافع اقتصادی و تمایلات مسلکی خود میباشد با در نظر گرفتن جزرومدهای سیاسی در خاورمیانه و توجه به هدف استراتژیک کمونیزم در دوران کنونی که (عبارت از ایجاد نظام جهانی کمونیستی از راه سرنگون کردن هرگونه حاکمیت غیر کمونیستی) تاکتیک مشخصی ابداع نموده و با بکار بستن آن در صحنه مبارزات خاورمیانه و تزدیک حادترین و سوزانترین مسائل زمان ما را فراهم ساخته‌اند . و لذا آنچه که در این پژوهش میتواند مورد علاقه مفرط و توجه دقیق ما قرار گیرد بررسی اثری است که این مسائل در اوضاع داخلی و خط مشی سیاست خارجی کشورهای شرق میانه و تزدیک بر جای میگذارد .

نکته شایان ذکر این است که، همه کشورهای مستقل، خاورمیانه و تزدیک بویژه آن دسته که دوران سازندگی را برای جبران عقب ماندگیهای گنجشته با سرعت طی میکنند نه فقط برای جلوگیری از پیروزی این تاکتیک فریبند بلکه در واقع جهت دفاع از استقلال سیاسی و اقتصادی و تمامیت ارضی خود ناگزیر از بکار بستن آنچنان شیوه‌های پسندیده‌ای در مبارزه با کمونیزم میباشد که متضمن کلیه نکات مهم و اساسی دوران ما باشد .

برای طرح چنین مسئله‌ای ابتدا باید باین شوّولات پاسخ داد .

- ۱ - مسائل و عواملی که کمونیستها برای نفوذ در منطقه خاورمیانه و تزدیک با آنها تکیه میکنند کدام است .
- ۲ - آیا کشورهای خاورمیانه و تزدیک برای مبارزه با کمونیزم و

نفوذ آن نباید با عواملی که راه را برای توسعه و گسترش این نفوذ باز مینماید مبارزه کنند؟

۳ - آیا سیاست جمال عبدالناصر پیروزی کمونیستها را تسهیل میکند؟

یکی از مؤثر ترین طرقی که کمونیستها برای بسط اقتدار سیاسی و مسلکی خود با آن متولّ میگردند ایجاد هرج و مرج و رواج آثارشیم در منطقه یا کشور مورد نظر میباشد. این موضوع در باره کشورهایی چون ممالک خاورمیانه و نزدیک که کم و بیش از خواب غفلت و خرگوشی بر خاسته و در گذرگاه عصر جدید به پیش میتابانند و لذا احتیاج میرم به ایجاد رفورم‌های اقتصادی و اجتماعی دارند بیشتر صدق میکند. زیرا بروز هرگونه نامنی و اختلال در امر سازندگی اجرای برنامه‌های تنظیم شده را بتعویق انداخته و پیشرفت کشور را بسوی تدنی عصر صنایع و فرهنگ مدرن ترمیم میکند و در چنین شرایطی طبقات تولید کننده (بورژوازی کوچک) که نقش عمده‌ای در حفظ وحدت و استقلال جامعه ایفا مینمایند بیش از سایر قشرهای اجتماعی متحمل فشارهای ناشی از بحرانهای شدید سیاسی و اقتصادی گردیده و زمینه‌ای بس مناسب جهت بروزانحرافات سیاسی و کچ رویهای مسلکی فراهم میشود و در چنین شرایطی است که فقیر ترین قشر طبقه کارگر و دهقان و ناراضی ترین افراد طبقه روشنفکر آمادگی بیشتری برای جذب تبلیغات کمونیستی پیدا کرده و متمایل به کمونیزم میگردند.

در این مسئله که زمینه جلب توجه طبقات کارگر - دهقان و روشنفکر نسبت به تعالیم و آموزش مارکسیسم لینینیسم در شرایط هرج و مرج و بحرانهای اقتصادی و اجتماعی و سیاسی ناشی از آن کاملاً فراهم میگردد تردیدی نیست پیشرفت حیرت انگیز کمونیستها در فرانسه و ایتالیا طی سالهای جنگ جهانی دوم و در سالهای اوایله بعد از جنگ پیروزی کمونیستها در کشور چین که در دوران بحرانهای شدید اقتصادی اجتماعی و سیاسی امکان پذیر گشت توسعه اقتدار روزافزون احزاب کمونیست در کشورهای عصب افتاده و در حال رشد و بالاخره ایجاد پایگاههای اجتماعی کمونیزم در کلیه مناطق استعمار زده و استثمار شده مؤید این مطلب میباشد.

این حقیقت را باید پذیرفت که در کشورهای خاورمیانه و نزدیک بدون گسترش آثارشیم و ایجاد بحران در زمینه‌های مختلف حیات جامعه کمونیستها موقیت شایان توجهی بدست نخواهند آورد لذا بی‌دلیل نیست که دیپلماسی اتحاد جماهیر شوروی هرگونه پیروزی خود را در این منطقه

مریوط و وابسته به استواریهای اجتماعی دانسته و از عواملی که بطور مستقیم یا غیر مستقیم چنین سیاستی را دنبال مینمایند جانبداری و حمایت میکند و بعارت دیگر بین هر جریان تحریبی در خاور میانه با دیپلماسی شوروی و چین کمونیست یعنوان صحنه گردان اصلی فعالیتهای کمونیستی مرجهان هم‌آهنگی نسبی بر قرار میباشد.

تردید نباید کرد که یکی از عوامل مؤثر ایجاد هرج و مرج در خاورمیانه سیاست جمال عبدالناصر است.

ناصر برای اجرای نقشه های توسعه طلبانه خود در سراسر منطقه خاورمیانه تضعیف نظام اجتماعی موجود در کشور های این منطقه را از شرایط اصلی موفقیت میداند فعالیت شدید عمال سیاست عبدالناصر در خاورمیانه طی چند سال اخیر تردیدی در این امر نمیگذارد. البته اگر مسئله بهمینجا خاتمه پیدا میکرد شاید مبارزه با آن برای کشور های مستقل و آزاد خاورمیانه و نزدیک چندان قابل توجه و حاد نبود ولی آنچه که این کشورها را بر آن میدارد تا برای حفظ استقلال و حاکمیت ملی خود در برابر یورش و تهاجم ظالمانه سیاست ناصر تصمیمات شایسته و کاملا جدی اتخاذ نمایند هم‌آهنگی این سیاست با تاکتیکی است که کمونیستها برای پیروزی کمونیزم در خاورمیانه و نزدیک مورد بهره برداری قرار داده‌اند. بموازات پیشرفت سیاست تحریک آمیز و ریا کار عبدالناصر که تیجه منطقی آن ایجاد نامنیهای گوناگون در کشورهای منطقه میباشد. احزاب کمونیست و عوامل وابسته به آنها فرصت مناسب جهت ترویج اندیشه‌های مارکسیسم - لینینیسم بدست آورده و دیپلماسی کمونیزم را به آرامی ولی کاملا مطمئن به پیش میکشند.

احزاب کمونیست در خاورمیانه و نزدیک جهت توسعه قدرت کیفی خود احتیاج مبرم به آنچنان شرایط مساعد سیاسی و اجتماعی دارند که سیاست جمال عبدالناصر خالق آنست. آیا رئیس جمهوری مصر با این حقیقت تلغی آشنا نیست؟

پاسخ این سؤال مثبت است ولی مشکله اینست که عبدالناصر هرگونه پیشرفت سیاسی خود را در خاورمیانه وابسته به اجرای شیوه های باصطلاح ضد امپریالیستی و تهییج افکار توده‌های وسیع مردم علیه سیاست غرب میپسندارد. اصولا باید توجه داشت که بقای رژیم ناصر مدبیون همین روش است، لذا نباید انتظار داشت که در راه خود تجدیدنظر قطعی و همه جانبه به عمل آورد.

عبدالناصر در حالیکه همکار کاملا مطمئن برای دیپلماسی شوروی

نمیباشد و در حالیکه هرگونه فعالیت علني کمونیستها را در مصر قدم نموده است از اینکه احزاب کمونیست در سایر کشور های خاورمیانه و تزدیک در اثر اجرائی سیاست او بموافقتیهایی بر سند وحشی ندارد . زیرا رئیس جمهوری مصر اولین شرط موقفيت خود را در خاورمیانه بروز و تشدید تیرگی در روابط کشورهای این منطقه با سیاست غرب میداند و بهمین دليل در این مرحله از مبارزه با خاطر کسب قدرت با کمونیسها در يك راه واحد قرار گرفته است و درست بهمین جهت است که به عقیده کمونیستها سیاست کنونی عبدالناصر رسیدن به هدف استراتژیک کمونیسم را تسهیل میکند . تاکتیک شناخته شده کمونیستها در کشورهای در حال توسعه و رشد اقتصادی مبارزه یا باصطلاح امپریالیزم یا بعبارت دیگر نبرد با هرگونه همبستگی به بلوک غرب است .

احزاب کمونیست - سندیکاهای کارگران متمايل به چپ - هواداران صلح و سایر گروهها و سازمانهایی که تحت نفوذ و اراده کمونیستها قرار دارند در کشورهای توسعه نیافتنه و یا بیطرف و غیر معتمد موظفند که اولین هدف خود را مبارزه با دبیلماسی جهانی آزاد و مشوب کردن افکار عمومی مخصوصا طبقات زحمتکش و رنجبر علیه هرگونه همبستگی و همکامی با آمریکا قرار دهند . کمونیستها این تاکتیک را نه تنها در خاورمیانه و افریقا بلکه در کشورهای مترقی و صنعتی مانند فرانسه و ایتالیا نیز دنبال میکنند . لذا مشاهده میگردد که در شرایط کنونی جهان و با توجه به تعادل نظامی موجود بین شرق و غرب کمونیستها تاکتیک معقول برای کسب قدرت و اقتدار سیاسی و اقتصادی و بدبال آن مسلکی و اجتماعی را تقویت مستقیم احزاب کمونیست نمیداشند بلکه کلیه نظامهای اجتماعی را که از سیاست غرب پیروی نکنند و همبستگی های خود را با ممالک رهبر اردوگاه باصطلاح سرمایه داری قطع نمایند و یا اینکه در این راه گام نهند ولو آنکه به احزاب کمونیست اجازه فعالیت علني و شدید ندهند مورد پشتیبانی قرار میدهند .

برای کمونیزم جهانی این مسئله که زمین بین دهقانان تقسیم گردد و کارگران در منافع کارخانه ها سهیم باشند و یا اینکه ثروتهای بزرگ تعدیل گردد و تاسیسات عظیم صنعتی و بازرگانی بصورت ملی در آیند آقدر اهمیت ندارد که مبارزه با هرگونه همبستگی با غرب و بهمین جهت است که سیاست عبدالناصر گسترش نفوذ و پیروزی کمونیستها را تسريع میکند . در این جاست که هم‌هنگی تاکتیک بین کمونیزم و ناصریسم چشم گیر میشود . تردید نیست که زمامداران مسکو بخوبی متوجه این حقیقت

میباشد که سیاست کلی ناصر درجهت مخالف خواست کمونیستها در خاورمیانه و تزدیک حرکت نمیکند و اگر جز این بود اتحاد جماهیر شوروی هرگز اقدام به کمک های وسیع فنی و اقتصادی و نظامی به مصر نمینمود . دولت و حزب کمونیست اتحاد جماهیر شوروی میداند که هر یک روزی اسلحه و مهماتی که در اختیار ناصر میگذارند برای بسط نفوذ نهائی کمونیستها و برای مبارزه با غرب و تضعیف پیمانهای تدافعی در خاورمیانه بمصرف میرسد در غیر اینصورت اقدام بهر گونه کمک به مصر بمثابه خنجری خواهد بود که از پشت به کمونیزم وارد آید آیا میتوان قبول کرد که حزب کمونیست و دولت اتحاد جماهیر شوروی با چنین خیانت بزرگی نسبت مارکسیسم - لینینیسم خود را آلوهه کنند .

حقیقت این است که هیچ حزب کمونیستی بهتر از دولت «ضد کمونیست!!» جمال عبدالناصر نمیتواند در خاورمیانه و تزدیک برنامه های سیاسی مسکو را اجرا کند .

وقتی مساله جدا ساختن کشورهای خاورمیانه از خط مشی سیاسی غرب مطرح میشود این کار را عبدالناصر ماهرانه تر و عوام پسند تر از هر عامل کمونیست انجام میدهد . زمانیکه فشار دولت شوروی بر روی پیمانهای دفاعی خاورمیانه متوجه کر میگردد و هدف متزلزل ساختن و تضعیف هر گونه اتحادیه های منطقه ای غیر کمونیستی میباشد باز دولت جمال عبدالناصر بهتر از هر متعدد دیگر به سیاست مسکو کمک میکند .

بدین ترتیب چگونه امکان دارد سیاست ناصر و سیله ای برای اجرای برنامه های وسیع کمونیزم در خاورمیانه شناخته شود .
توجه به همآهنگی های سیاسی مسکو و قاهره این حقیقت را روشنتر میکند .

- ۱ - کمونیستها و عبدالناصر ایجاد هرج و مرج و گسترش آثارشیسم را در خاورمیانه و تزدیک از عوامل عمدۀ موفقیت خود میدانند .
- ۲ - کمونیستها و عبدالناصر مخالف پیمانهای دفاعی منطقه ای با شرکت دول غربی میباشد .
- ۳ - کمونیستها و عبدالناصر خواهان تشکیل یک جبهه متعدد از کشورهای باصطلاح ضد امپریالیست در خاورمیانه میباشد .
- ۴ - کمونیستها و عبدالناصر سرکوب نمودن هر گونه نفوذ اقتصادی و سیاسی غرب را در خاورمیانه لازمه پیشرفت و ترقی این کشورها محسوب میدارند .
- ۵ - کمونیستها و عبدالناصر با بقای رژیم های سلطنتی در خاورمیانه

مخالفت کرده و یکی از هدفهای او لیه خود را تحریک مستقیم و غیر مستقیم افکار عمومی بر ضد این رژیم ها قرار داده اند .

بی دلیل نیست که گنگره کمونیستهای عرب که چندی پیش بریاست خالد بکشاش در پراک تشکیل گردید اعلام کرده که (تضاد منافعی بین شوروی و کشورهای عربی وجود ندارد) و در مخالف حزب کمونیست شوروی عنوان گردید که احزاب کمونیست عرب باید در روش خود نسبت به ناصر تجدید نظر کنند .

یک سند زنده از کفرانس احزاب کمونیست کشورهای آسیائی منعقده در ۲۸ سپتامبر سال ۱۹۶۴ در تاشکند که هنوز بقوت خود باقیست حقیقت درد ناکی را آشکار مینماید این سند قطعنامه کفرانس مزبور است که ضمن آن تاکتیک و بزنامه کار احزاب کمونیست خاورمیانه و تزدیک بشرح زیر تشریح گردیده است .

۱ - کلیه کمونیستهای فراری کثیورهای خاورمیانه و تزدیک که هم اکنون در شوروی یا جمهوریهای توده‌ای پسر میرند باید بتدریج و در فرستهای مناسب به کشورهای غیر کمونیست نقل مکان کنند تا امکان تجدید فعالیت آنها در آینده فراهم گردد .

۲ - باید در امر تشکیل جبهه واحد ضد استعمار که متنضم وحدت کلیه طبقات مبارز باشد اقدامات جدی و اساسی بعمل آورد .

۳ - پیروی از روشهای انقلابی فقط در حد متعادل با خواستهای ملی صحیح بوده و یکار بین شیوه های تهاجمی شدید باید برای مراحل نهائی گذاشته شود . زیرا بدون ایجاد کادر تعلیم دیده قابل اعتماد و کاملاً وفادار . انقلاب با شکست مواجه خواهد شد .

۴ - تائید برنامه های مترقبی که از طرف دولتها دنبال میشود زیرا در غیر اینصورت کمونیستها با مخالفت افکار عمومی روپروردی میشوند .

۵ - در حالیکه شعارهای سیاسی کمونیستها باید هماهنگ با اقدامات مترقبی دولتها باشد لازم است خصوصیات انقلابی آن نیز در نظر گرفته شود تا حزب کمونیست بهر حال پیش اپیش خواسته های مردم حرکت کند .

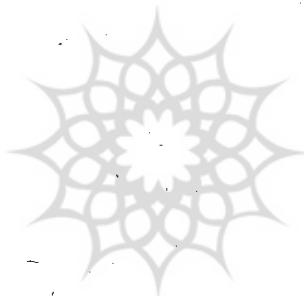
۶ - عقاید مذهبی مردم باید مورد احترام قرار گیرد و از هر گونه اقدامی که موجب تغطی باین اعتقاد گردد دوری شود .

بطوریکه کاملاً ملاحظه میشود این قطعنامه بازبانی گویا تاکتیک و روش جدید دیپلماسی شوروی را در خاورمیانه و نقش نوین احزاب کمونیست را در این منطقه روش ساخته و آشکارا نشان میدهد که در شرایط کنونی تنها عواملی میتوانند مجری نظریات شوروی در خاورمیانه و تزدیک باشند که ماسک ناسیونالیزم - ضد امپریالیزم - ضد شرکت و

ضبویت در پیمانهای دفاعی منطقه‌ای و همچنین دفاع از مذهب و تمایلات مسلکی توده‌های مردم را بر چهره داشته باشند.

آیا برای مقابله با چنین تاکتیک فُریب کاری نباید جدی تر اقدام نمود . ۹

بر آن دسته از کشورهای خاورمیانه و نزدیک که بهای آزادی و استقلال خود را گران پرداخته و امروز نیز قهرمانانه از سنگرهای میهن خود پاسداری میکنند یک راه بیشتر وجود ندارد و آن عبارتست از مبارزه مجدانه و پی‌گیر با کلیه عواملی که موجبات پیشرفت کمونیزم را فراهم میسازند زیرا در غیر این صورت باید از موجودیت خود چشم بپوشند و شکست و اضمحلال ملی خود را پذیرند . —

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرکل جامع علوم انسانی